

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 40.077/II/PF
RC/EV

Betreft: *Klacht tegen de NMBS*

Ter zitting van 13 juni 2008 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die ingediend werd tegen de NMBS, omdat, tijdens een traject van Brussel-Nationaal – Luchthaven naar 's-Gravenbrakel (trein Bergen / Quévy), het monitorscherm aan de binnenzijde van de wagon bij het vertrek uit de luchthaven enkel in het Nederlands aangaf dat de reizigers met bestemming Frameries en Genly de laatste twee rijtuigen niet mochten gebruiken.

De klager is van oordeel dat, ondanks het feit dat de luchthaven in het Nederlandse taalgebied gevestigd is, het federale karakter ervan het exclusieve gebruik van het Nederlands terzake niet rechtvaardigt.

*

* *

Op de vraag van de VCT om inlichtingen heeft de NMBS het volgende geantwoord:

"Bij deze reageren wij op de taalklacht die bij uw Vaste Commissie voor Taaltoezicht werd ingediend n.a.v. de aankondiging via de display in de trein. Intussen werd er een afschrift van uw reactie aan de betrokken dienst van de NMBS overgemaakt.

Het is zo dat, op grond van het lokalisatiebeginsel, de aankondigingen in de trein gebeuren in de taal van het gebied waar de trein zich op het ogenblik van de aankondiging bevindt. De aankondigingen zijn dus eentalig in een eentalig gebied, en tweetalig wanneer de trein zich in tweetalig gebied bevindt. Dit geldt zowel voor de treinbegeleiders als voor de rollende display in de trein.

Vermoedelijk betreft de aankondiging die het voorwerp uitmaakt van de klacht een jammerlijke vergissing, waarvoor de NMBS dan ook haar verontschuldigen aanbiedt.

Omdat er geen treinnummer of vertrekuur wordt vermeld, kunnen we jammer genoeg niet achterhalen om welke bediende of trein het precies gaat. De reglementering terzake is echter opgenomen in de handleiding van de treinwachter en wordt normaal stipt nageleefd."

*

* *

De lijn Brussel-Nationaal – Luchthaven / 's-Gravenbrakel is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, §1, b, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), waarvan de werkring zowel het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als het Nederlandse en het Franse taalgebied bestrijkt.

Dergelijke dienst valt onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad die, op grond van artikel 18 van de SWT, de berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands en het Frans stellen.

Aangaande de aankondigingen en de schermmededelingen in de treinen die meerdere taalgebieden aandoen, bevestigt de VCT haar advies 36.020 van 9 maart 2006, waarin ze zich als volgt heeft uitgedrukt:

"... Wat de toepassing van de tweetaligheid betreft, waarbij de VCT steunt op de beschouwingen van het advies 1980 dat werd uitgebracht op 28 september 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, en het advies 1968 van 5 oktober 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de gewestelijke diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, heeft de VCT steeds gesteld dat de tweetaligheid t.a.v. de wetgeving enkel verantwoord is voor de mededelingen die aan het publiek van de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de randgemeenten en de taalgrensgemeenten worden gericht (cf. advies 28.263/B van 28 februari 1997 en 36.127 van 24 februari 2005); voor de mededelingen die aan het publiek van de homogene gemeenten worden gericht, is eentaligheid echter de regel.

M.b.t. de treinen die meerdere taalgebieden aandoen, komt dat erop neer dat de mondelinge aankondigingen en de – uiteraard verwijderbare – schermmededelingen, in het Nederlands en het Frans geformuleerd zullen worden wanneer de trein door het tweetalige Brussels Hoofdstedelijke Gewest rijdt, in het Nederlands of het Frans wanneer de trein zich in het Nederlandse of Franse taalgebied bevindt, en zelfs in het Frans en het Duits wanneer de trein het Duitse taalgebied doorkruist (artikel 11, §2, van de SWT)."

Aangezien de trein Brussel-Nationaal – Luchthaven / 's-Gravenbrakel vertrekt in een gemeente van het homogene Nederlandse taalgebied (de gemeente Zaventem), is de VCT van oordeel dat, op het moment van het vertrek, het monitorscherm aan de binnenzijde van de wagon de aankondigingen in het Nederlands moest weergeven.

Derhalve acht de VCT, bij eenparigheid van stemmen min één onthouding van een lid van de Franse afdeling, de klacht ontvankelijk maar ongegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.